

פרשת בשלח

י ויהי בשלח פרעה את־העם ולא־נחתם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרֹב הוּא כִּי | אָמַר אֱלֹהִים פְּוִי־נַחֲתָם הָעָם בְּרֹאֲתָם מַלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרֵימָה: **יח** וַיֹּסֶב אֱלֹהִים | אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמִשִּׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: **יט** וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבִּיעַ הַשֶּׁבִיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּקֶד וּפֶקֶד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהֶעֱלִיתֶם אֶת־עֲצָמֹתַי מִזֶּה אֲתֹכֶם: **כ** וַיִּסְעוּ מִסִּכְת וַיַּחֲנוּ בְּאֶתֶם בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר: **כא** וַיַּהֲזֶה הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בַּעֲמֹד עֲנָן לַנֶּחֱתָם הַדֶּרֶךְ וּלְלֵילָה בַּעֲמֹד אֵשׁ לְהַאֲוִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וּלְלֵילָה: **כב** לֹא־יִמָּשׁ עַמּוּד הָעֲנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לַיְלָה לִפְנֵי הָעָם: (פ) **יד א** וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: **כ** דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי פִי הַחַיִּית בֵּין מִגְדֹל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַעַל צֶפֶן נִכְחוּ תַחֲנוּ עַל־הַיָּם: **ג** וְאָמַר פְּרַעַה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִבְכִּים הֵם בְּאֶרֶץ סָגֵר עֲלֵיהֶם הַמִּדְבָּר: **ד** וַחֲזַקְתִּי אֶת־לִב־פְּרַעַה וַרְדֵּף אֲחֲרֵיהֶם וְאֶכְבְּדָה בַּפְּרַעַה

י ויהי כאשר¹ שלח² פרעה את העם ולא נהגם³ ה' דרך ארץ פלשתים כי קרובה⁴ היא כי אמר ה' שמא⁵ ינעו⁶ העם בראותם מלחמה וישבו למצרים: **יח** ויסב ה' את העם דרך המדבר לים של סוף וחקגרים⁷ עלו בני ישראל מהארץ של מצרים: **יט** ויעל⁸ משה את עצמות יוסף עמו כי השביע השביע את בני ישראל לאמר זכור זכור⁹ ה' אתכם והעליתם את עצמותי מפה¹⁰ עמכם: **כ** ויסעו מסוכות ויחנו באיתם בצד¹¹ המדבר: **כא** וה' מנהג לפניהם ביוםם¹² בעמוד של ענן לנהגם בדרך ובליילה בעמוד של אש להאיר להם ללכת ביוםם ובליילה: **כב** לא סר¹³ העמוד של הענן ביוםם ואף לא העמוד של האש בליילה מלפני העם: (פ) **יד א** וידבר ה' עם משה לאמר: **כ** דבר עם בני ישראל וישבו ויחנו ויחנו לפני פי החירות בין מגדול ובין הים לפני בעל צפון לנגדו¹⁴ תחנו על הים: **ג** ואמר פרעה על בני ישראל נבוכים¹⁵ הם בארץ סגר עליהם המדבר: **ד** וחזקתי את הלב של פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה

¹ לעיל י, י ועוד.

² לעיל ח, כח ועוד.

³ ראה בראשית לא, יח ועוד; רש"י בראשית מג, טו.

⁴ בראשית יט, כ (ושינה ללשון נקבה בהתאם ל'אורח' בארמית)

⁵ רש"י סוכה לח. ד"ה דלמא.

⁶ - יחוד; ראה יונתן ישעיהו ז, ב; אונקלוס שמות כ, ט; יונתן ירמיהו כג, ט; רד"ק ישעיהו כח, יט; הערוך ערך זע א.

⁷ יונתן שופטים יח, טו.

⁸ להלן מ, כט ועוד.

⁹ תרגום תהלים קג, יד.

¹⁰ יונתן יחזקאל מ, י ועוד.

¹¹ ראה דברים לא, כו.

¹² כלה"כ נחמיה ט, יט.

¹³ ראה בראשית מט, י ועוד (וכאן הוא לשון הווה).

¹⁴ ראה בראשית ב, כ ועוד.

¹⁵ 'מעבדלין' הוא לשון מהומה (רש"י מיכה ז, ד) לשון ערבוב (שכל טוב). וראה יונתן עמוס ט, ט; רש"י חולין מט. ד"ה מירבל.

י ויהוה כד שלח פרעה ית עמא ולא דברנון יי אורח ארע פלשתאי ארי קריבא היא ארי אמר יי דלמא יזועון עמא במחזיהון קרבא ויתובון למצרים: **יח** ואסחר יי ית עמא אורח מדברא לימא דסוף ומזרזין סליקו בני ישראל מארעא דמצרים: **יט** ואסיק משה ית גרמי יוסף עמיה ארי אומא אומי ית בני ישראל למימר מדבר דכיר יי יתכון ותסקון ית גרמי מכא עמכון: **כ** ונטלו מסכות ושרו באיתם בסטר מדברא: **כא** ויי מדבר קדמיהון ביממא בעמודא דעננא לדברותהון באורחא ובליילא בעמודא דאישתא לאנהרא להון למיזל ביממא ובליילא: **כב** לא עדי עמודא דעננא ביממא ואף לא עמודא דאישתא בליילא מן קדם עמא: (פ) **יד א** ומליל יי עם משה למימר: **כ** מליל עם בני ישראל ויתובון וישרון קדם פס חירתא בין מגדול ובין ימא קדם בעיל צפן לקבליה תשרון על ימא: **ג** וימר פרעה על בני ישראל מערבלין אנון בארעא אחד עליהון מדברא: **ד** ואתקיף ית לבא דפרעה וירדוף בתריהון ואתיקר בפרעה

וּבְכָל-חִילּוֹ וַיִּדְעוּ מִצָּרִים כִּי-אֵנִי
יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ-כֵן: ^ה וַיַּגִּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם
כִּי בָרַח הָעַם וַיִּהְיֶה לְבָב פְּרָעָה
וַעֲבָדֵיו אֶל-הָעַם וַיֹּאמְרוּ מִה-זֹּאת
עָשִׂינוּ כִּי-שַׁלַּחְנוּ אֶת-יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרָיִם: ^ו וַיֹּאסֶר אֶת-רַכְבּוֹ
וְאֶת-עַמּוֹ לָקַח עִמּוֹ: ^ז וַיִּקַּח שְׁש־מֵאוֹת
רָכָב בָּחוּר וְכָל רַכְבּ
מִצְרַיִם וְשָׁלֹשׁ עַל-כֻּלּוֹ:
^ח וַיַּחֲזֹק יְהוָה אֶת-לֵב פְּרָעָה מֶלֶךְ
מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִצְאִים בֵּיד רַמָּה:
[שְׁנִי] ^ט וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם
וַיִּשְׁיֹגּוּ אוֹתָם חֲנִים עַל-הֵימָּה
כָּל-סוֹס רַכְבּ פְּרָעָה וּפָרָשָׁיו
וַחֲיִלּוֹ עַל-פִּי הַחִירָת לִפְנֵי
בָּעַל צִפּוֹן: ^י וּפְרָעָה הִקְרִיב וַיִּשְׁאוּ
בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-עֵינֵיהֶם וַהֲגָה מִצְרַיִם |
נִסְעָה אַחֲרֵיהֶם וַיִּירָאוּ מְאֹד
וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוָה: ^{יא}
וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה הַמַּבְלִי אִין-קִבְרִים
בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוֹת בַּמִּדְבָּר
מִה-זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאָנוּ
מִמִּצְרַיִם: ^{יב} הֲלֹא-זֶה הִדְבַּר
אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר
חַדְל מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה אֶת-מִצְרַיִם כִּי

וּבְכָל מַחֲנוֹתָיו¹⁶ וַיִּדְעוּ הַמִּצְרַיִם¹⁷ כִּי אֲנִי
ה' וַיַּעֲשׂוּ כֵן: ^ה וַיֹּגֵד לְמֶלֶךְ שֶׁל מִצְרַיִם
כִּי הִלֵךְ¹⁸ הָעַם וַיִּהְיֶה הַלֵּב שֶׁל פְּרָעָה
וַעֲבָדָיו בָּעָם וַיֹּאמְרוּ מַה זֹּאת
עָשִׂינוּ כִּי שַׁלַּחְנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרָיִם: ^ו וַיִּסְדֹּר²⁰ אֶת רֶכְבּוֹ
וְאֶת עַמּוֹ נָהַג עִמּוֹ: ^ז וַיִּנָּהֵג שֶׁשׁ מֵאוֹת
מִרְכָּבוֹת²¹ בָּחוּרוֹת²² וְכָל מִרְכָּבוֹת²³
הַמִּצְרַיִם וּגְבוּרִים²⁴ מִמּוֹנִים עַל כּוֹלָם:
^ח וַיַּחֲזֹק ה' אֶת הַלֵּב שֶׁל פְּרָעָה הַמֶּלֶךְ
שֶׁל מִצְרַיִם וַיִּרְדּוּף אַחֲרָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּרַאשׁ²⁵ גְּלוּי²⁶:
[שְׁנִי] ^ט וַיִּרְדְּפוּ הַמִּצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם
וַיִּדְבִּיקוּ²⁷ אוֹתָם כַּאֲשֶׁר חָנוּם עַל הַיָּם
כָּל סוֹסִי²⁸ מִרְכָּבוֹת פְּרָעָה וּפְרָשָׁיו
וּמַחֲנוֹתָיו עַל פִּי הַחִירוֹת שֶׁלִּפְנֵי
בָּעַל צִפּוֹן: ^י וּפְרָעָה קָרַב וַיִּזְקַפוּ³⁰
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵינֵיהֶם וַהֲגָה הַמִּצְרַיִם
נוֹסְעִים³¹ אַחֲרֵיהֶם וַיִּירָאוּ מְאֹד
וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי ה': ^{יא}
וַיֹּאמְרוּ לְמֹשֶׁה הַמַּאֲשֵׁר אִין קִבְרִים
בְּמִצְרַיִם נִהְיֵתָנוּ לָמוֹת בַּמִּדְבָּר
מַה זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאָנוּ
מִמִּצְרַיִם: ^{יב} הֲלֹא זֶה הַדְּבָר
שֶׁדִּבַּרְנוּ עִמָּךְ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר
עֲזֹב³² מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה אֶת הַמִּצְרַיִם כִּי

וּבְכָל מִשְׁרִיתָהּ וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם אֲרִי אֲנִי
יְיָ וַעֲבָדוּ כֵן: ^ה וַאֲתַחֲוֹא לְמִלְכָּא דְּמִצְרַיִם
אֲרִי אֲזַל עִמָּא וַאֲתַהֲפִיד לְבָא דְּפְרָעָה
וַעֲבָדוּהִי בְּעַמָּא וַאֲמָרוּ מָא דָּא
עֲבַדְנָא אֲרִי שַׁלַּחְנָא יְת יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרָיִם: ^ו וְטָקִים יְת רַתְּכִיה
וְיִת עֲמִיה דְּבַר עֲמִיה: ^ז וְדַבֵּר שִׁית מֵאָה
רַתְּכִין בְּחִירִין וְכָל רַתְּכִי
מִצְרַיִם וּגְבָרִין מִמֶּנּוּ עַל כְּלָהוֹן:
^ח וְתַקִּיף יְיָ יְת לְבָא דְּפְרָעָה מִלְכָּא
דְּמִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף בְּתַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִפְקִין בְּרִישׁ גְּלִי:
[שְׁנִי] ^ט וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם בְּתַרְיָהוֹן
וַאֲדַבִּיקוּ יְתַהוֹן כַּד שָׁרֵן עַל יָמָא
כָּל סוֹסוֹת רַתְּכִי פְרָעָה וּפְרָשׁוֹהִי
וּמִשְׁרִיתָהּ עַל פִּס חִירְתָּא דְּקָדִם
בְּעִיל צִפּוֹן: ^י וּפְרָעָה קָרִיב וַיִּזְקַפוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְת עֵינֵיהוֹן וַהֲא מִצְרַיִם
נִטְלִין בְּתַרְיָהוֹן וְדַחֲלוּ לְחַדָּא
וַיִּצְעִיקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָדִם יְיָ: ^{יא}
וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה הַמַּדְלִית קִבְרִין
בְּמִצְרַיִם דְּבַרְתָּנָא לְמַמַּת בְּמִדְבָּרָא
מָא דָּא עֲבַדְתָּ לָּנָא לְאַפְקוּתָנָא
מִמִּצְרַיִם: ^{יב} הֲלֹא דִין פְּתִגְמָא
דְּמִלִּילָנָא עִמָּךְ בְּמִצְרַיִם לְמִימַר
שְׁבוּק מִנָּנָא וְנִפְלַח יְת מִצְרַיִם אֲרִי

¹⁶ ראה במדבר ה, ג ועוד.
¹⁷ בראשית יב, יב ועוד.
¹⁸ בראשית לא, יט ועוד.
¹⁹ ראה לעיל א, יד ועוד.
²⁰ מוסף הערוך ערך טקס; וראה רד"ק מלכים א' ו, לא, ובשרשים שורש חמש; הכתב והקבלה ומלבי"ם במדבר ז, ג.
²¹ ראה להלן יד, כה; טו, ד ועוד; יונתן נחום ג, ב; חגי ב, כב.
²² ראה יונתן שמואל ב' כא, ו ועוד.
²³ להלן טו, ד.
²⁴ יונתן יהושע י, ב ועוד.
²⁵ להלן יט, כ ועוד.
²⁶ "כי כן היה מנהג הלשון להביא על מי שאינו בורח" (רבי יהודה אבן תיבון, בהקדמתו לחובות הלבבות)
²⁷ יונתן שופטים יח, כב ועוד.
²⁸ ראה דברים יא, ד ועוד.
²⁹ בראשית כ, ד.
³⁰ הלשון 'זקף' נמצאת גם בלשון המקרא (תהלים קמה, יד; קמו, ח).
³¹ במדבר י, כט.
³² ראה לעיל ט, כא ועוד (ושם הוא לשון עבר).

טוב לנו עבד את-מצרים
ממתנו במדבר: **י** ויאמר משה
אל-העם אל-תיראו התיצבו וראו
את-ישועת יהוה אשר-יעשה לכם
היום כי אשר ראיתם את-מצרים
היום לא תספו לראתם עוד
עד-עולם: **יד** יהוה ילחם לכם
ואתם תחרשון: (פ) [שלישי] **טו** ויאמר
יהוה אל-משה מה-תצעק אלי
דבר אל-בני-ישראל ויסעו: **טז** ואתה
הרם את-מטף ונסה את-ידך
עליהם ובקעהו ויבאו בני-ישראל
בתוך הים ביבשה: **יז** ואני הנני
מחזק את-לב מצרים ויבאו
אחריהם ואפבדה בפרעה
ובכל-חילו ברכבו ובפרשיו:
יח וידעו מצרים כי-אני יהוה
בהפבדי בפרעה ברכבו
ובפרשיו: **יט** ויסע מלאך האלהים
ההלך לפני מחנה ישראל
וילך מאחריהם ויסע עמוד
הענן מפניהם ויעמד
מאחריהם: **כ** ויבא בין | מחנה
מצרים ובין מחנה ישראל
ויהי הענן והחשך
ויאר את-הלילה
ולא-קרב זה אל-זה
כל-הלילה: **כא** ויט משה את-ידו
עליהם וילך יהוה | את-הים ברוח

טוב לנו שנעבוד ³³ את המצרים
משנמות ³⁴ במדבר: **י** ויאמר משה
לעם לא תיראו התיצבו וראו
את הישועה של ה' שיעשה לכם
יום זה כי אשר ראיתם את המצרים
יום זה לא תוסיפו לראותם עוד
עד העולם: **יד** ה' ילחם לכם מלחמה
ואתם תשתקו: (פ) [שלישי] **טו** ויאמר
ה' למשה קיבלתי תפילתך ³⁵
דבר עם בני ישראל ויסעו: **טז** ואתה
שא ³⁶ את מטך והרם ³⁷ את ידך
על הים ובקעהו ויפנסו ³⁸ בני ישראל
בתוך הים ביבשה: **יז** ואני הנני ³⁹
מחזק את הלב של המצרים ויפנסו
אחריהם ואכבדה בפרעה
ובכל מחנותיו במרפבתיו ⁴⁰ ובפרשיו:
יח וידעו המצרים כי אני ה'
בהכבדי בפרעה במרפבתיו
ובפרשיו: **יט** ויסע המלאך של ה'
שמנהג לפני המחנה של ישראל
ויבוא ⁴¹ מאחוריהם ויסע העמוד
של הענן מפניהם וישפוך ⁴²
מאחריהם: **כ** ויפנס ⁴³ בין המחנה
של המצרים ובין המחנה של ישראל
ויהי הענן והחושך למצרים
ולישראל האיר ⁴³ כל הלילה
ולא התקרבו ⁴⁴ זה אצל ⁴⁵ זה
כל הלילה: **כא** וירם ⁴⁶ משה את ידו
על הים וינהג ⁴⁷ את הים ברוח

טב לנו דנפלח ית מצראי
מדנמות במדברא: **י** ואמר משה
לעמא לא תדחלון אתעתדו וחזו
ית פרקנא דיין דיעביד לכוז
יומא דין ארי דחזיתון ית מצראי
יומא דין לא תיספון למחזיהון עוד
עד עלמא: **יד** יי יגיה לכוז קרב
ואתון תשתקון: (פ) [שלישי] **טו** ואמר
יי למשה קבילית צלותך
מליל עם בני ישראל ויטלון: **טז** ואת
טול ית חטרך וארים ית ידך
על ימא ובזעתי וייעלון בני ישראל
בגו ימא ביבשתא: **יז** ואנא האנא
מתקיי ית לבא דמצראי וייעלון
בתריהון ואתיקר בפרעה
ובכל משריתיה ברתכאיה ובפרשויה:
יח וידעון מצראי ארי אנא יי
באתיקרותי בפרעה ברתכאיה
ובפרשויה: **יט** ונטל מלאכא דיין
דמדבר קדם משריתא דישראל
ואתא מבתריהון ונטל עמודא
דעננא מן קדמיהון ושרא
מבתריהון: **כ** ועאל בין משריתא
דמצראי ובין משריתא דישראל
והוה עננא וקבלא למצראי
ולישראל נהר כל ליליא
ולא אתקרבו דין לזות דין
כל ליליא: **כא** וארים משה ית ידיה
על ימא ודבר יי ית ימא ברוח

³³ ראה לעיל י, כו ועוד.

³⁴ ראה להלן כ, טז ועוד.

³⁵ יונתן מלכים א' ט, ג ועוד.

³⁶ יונתן יחזקאל יט, א; כז, ב; כח, יב; לב, ב.

³⁷ יונתן ישעיהו נח, א.

³⁸ מחברת הערוך לר"ש בן פרחון ערך 'בוא'; וראה

רש"י סנהדרין פח: ד"ה שיף.

³⁹ 'האנא' - הָא אָנָא.

⁴⁰ יונתן ישעיהו ב, ז; טו, טו; ירמיהו ד, יג.

⁴¹ בראשית יג, יח ועוד.

⁴² להלן כד, טז; במדבר י, ב; דברים לג, כח.

⁴³ ראה רש"י פסחים ב. ד"ה הבקר.

⁴⁴ ראה יונתן יחזקאל יב, כג.

⁴⁵ ראה בראשית לט, י טו טז יח.

⁴⁶ לעיל ז, כ; במדבר כ, יא.

⁴⁷ תרגום תהלים עח, כו.

קָדִים עֲזָה כָּל־הַלֵּילָה וַיֵּשֶׁם
אֶת־הֵם לַחֲרָבָה וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם: **כב**
וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם
בַּיַּבֶּשֶׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְּמִינָם
וּמִשְׁמָאלָם: **כג** וַיִּרְדְּפוּ מִצָּרִים
וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוֹס פָּרְעֹה
רָכָבוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם: **כד** וַיְהִי
בְּאַשְׁמֶרֶת הַבֹּקֶר וַיִּשְׁקֹף יְהוָה
אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בַּעֲמֹד אֵשׁ
וַעֲנָן וַיֵּהָם אֶת מַחֲנֵה
מִצְרַיִם: **כה** וַיִּסַּר אֶת אַפְּן
מִרְכַּבְתָּיו וַיִּנְהֲגֵהוּ בַּכִּבְדָּה
וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אֲנוֹסָה מִפְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה
נִלְחָם לָהֶם בַּמִּצְרַיִם: (פ)
[רביעי] **כו** וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
נִטָּה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וַיָּשָׁבוּ הַמַּיִם
עַל־מִצְרַיִם
וְעַל־פָּרָשָׁיו: **כז** וַיִּטֹּף מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ
עַל־הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לַפְּנוֹת בְּקֶרֶן
לְאִיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ
וַיִּנְעַר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם:
כח וַיָּשָׁבוּ הַמַּיִם וַיַּכְּסוּ אֶת־הָרָכָב
וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכָל חֵיל פָּרְעֹה
הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאָר

קָדִים חֹזֶק⁴⁸ כָּל הַלֵּילָה וַיֵּשֶׁם
אֶת הַיָּם לַיַּבֶּשֶׁה וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם: **כב**
וַיִּכְנָסוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם
בַּיַּבֶּשֶׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמּוֹת⁴⁹ מִיְּמִינָם
וּמִשְׁמָאלָם: **כג** וַיִּרְדְּפוּ הַמִּצְרַיִם
וַיִּכְנָסוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוֹסֵי פָרְעֹה
מִרְכַּבְתָּיו וּפָרָשָׁיו לְתוֹךְ הַיָּם: **כד** וַיְהִי
בְּמִשְׁמַרְתָּ⁵¹ הַבּוֹקֶר וַיִּשְׁקֹף⁵² ה'
לְמַחֲנֵה שֶׁל הַמִּצְרַיִם בַּעֲמֹד שֶׁל אֵשׁ
וְעָנָן וַיֵּהָם⁵³ אֶת הַמַּחֲנֵה
שֶׁל הַמִּצְרַיִם: **כה** וַיִּסַּר אֶת גִּלְגָּלִי⁵⁴
מִרְכַּבְתָּיו וַיִּנְהֲגֵם לָהֶם בַּחוּזָק⁵⁵
וַיֹּאמְרוּ⁵⁶ הַמִּצְרַיִם נָנוּס⁵⁷ מִפְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כִּי זֹאת הִיא גְבוּרָה⁵⁸ שֶׁל ה'
שַׁעֲשֵׂה⁵⁹ לָהֶם קְרִבּוֹת⁶⁰ בַּמִּצְרַיִם: (פ)
[רביעי] **כו** וַיֹּאמֶר ה' לְמֹשֶׁה
הֲרֹם אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וַיָּשָׁבוּ הַמַּיִם
עַל הַמִּצְרַיִם עַל מִרְכַּבְתֵּיהֶם⁶¹
וְעַל פָּרָשֵׁיהֶם: **כז** וַיִּרֶם מֹשֶ�ה אֶת יָדוֹ
עַל הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לָעֵת⁶² הַבּוֹקֶר
לְחֻזָּקוֹ⁶³ וְהַמִּצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ
וַיִּטֹּרֶף⁶⁴ ה' אֶת הַמִּצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם:
כח וַיָּשָׁבוּ הַמַּיִם וַיַּכְּסוּ אֶת הַמִּרְכַּבּוֹת
וְאֶת הַפָּרָשִׁים לְכָל מַחֲנֹת⁶⁵ פָּרְעֹה
שֶׁנִּכְנָסוּ⁶⁶ אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא נִשְׁאָר

⁴⁸ לעיל י, יט ועוד '[תקוף] לשון זכר, בהתאם ל'רוח'
בארמית].

⁴⁹ ראה תרגום דברי הימים ב' ח, ה.

⁵⁰ יונתן מלכים ב' ב, יא.

⁵¹ ויקרא ח, לה ועוד.

⁵² 'ואסתכל' הוא גם תרגום של 'ויבט' (יונתן שמואל
א' יז, מב ועוד).

⁵³ לשון בלבל (רש"י גיטין ע: ד"ה שגישתא) ושגוען
(רש"י ב"ב ט: ד"ה משגש).

⁵⁴ המילה 'גלגל' נמצאת גם בלשון המקרא (ישעיהו
ה, כח ועוד).

⁵⁵ לעיל יג, ג יד טז.

⁵⁶ בראשית ג, יא ועוד.

⁵⁷ יונתן שמואל ב' יח, ג; ישעיהו ל, טז.

⁵⁸ יונתן ירמיהו י, ו; מיכה ג, ח.

⁵⁹ בראשית א, לא ועוד.

⁶⁰ הלשון 'קרב' נמצאת גם בלשון המקרא (זכריה
יד, ג; תהלים סח, לא ועוד).

⁶¹ יונתן יהושע יא, ו ט.

⁶² בראשית ח, יא ועוד.

⁶³ ראה יונתן עמוס ו, יג.

⁶⁴ רש"י; ויש מפרשים 'ויתנוק' (המיוחס לרש"י
בראשית רבה לז, ד).

⁶⁵ יונתן שמואל א' יז, ד (בנוסחאות מדוייקות).

⁶⁶ ראה בראשית מא, כא '[עלא] היא לשון רבות
בארמית, ראה רש"י לעיל א, יז].

קָדוּמָא תַּקִּיף כָּל לַיְלָא וַיֵּשׁוּי
יֵת יִמָּא לַיַּבֶּשֶׁתָּא וַאֲתַבְּזֵוּ מִיָּא: **כב**
וַעֲאָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוּ יִמָּא
בַּיַּבֶּשֶׁתָּא וּמִיָּא לְהוֹן שׁוֹרִין מִמִּינְהוֹן
וּמִסְמָאלְהוֹן: **כג** וַרְדְּפוּ מִצְרָאִי
וַעֲאָלוּ בְּתַרְיְהוֹן כָּל סוֹסוֹת פָּרְעָה
רְתַכּוּהִי וּפָרָשׁוּהִי לְגוּ יִמָּא: **כד** וְהוּהּ
בְּמִטְרַת צַפְרָא וְאַסְתַּכִּי יי
לְמִשְׁרִיתָא דְּמִצְרָאִי בַּעֲמֹדָא דְּאִישְׁתָּא
וַעֲנָנָא וַיִּשְׁגִּישׁ יֵת מִשְׁרִיתָא
דְּמִצְרָאִי: **כה** וְאַעֲדִי יֵת גִּלְגָּלִי
רְתַכִּיְהוֹן וּמִדְּבָרִין לְהוֹן בְּתַקּוּף
וְאַמְרוּ מִצְרָאִי נַעֲרוֹק מִן קָדָם
יִשְׂרָאֵל אֲרִי דָא הִיא גְבוּרָתָא דִּי
דַּעֲבַד לְהוֹן קִרְבִּין בַּמִּצְרַיִם: (פ)
[רביעי] **כו** וַאֲמַר יי לְמֹשֶׁה
אַרִּים יֵת יָדְךָ עַל יִמָּא וַיָּתוּבוּן מִיָּא
עַל מִצְרָאִי עַל רְתַכִּיְהוֹן
וְעַל פָּרָשִׁיְהוֹן: **כז** וְאַרִּים מֹשֶׁה יֵת יָדִיהּ
עַל יִמָּא וְתַב יִמָּא לָעֵדָן צַפְרָא
לְתַקִּפִּיָּה וּמִצְרָאִי עָרְקִין לְקַדְמוּתִיָּה
וַיִּשְׁנִיק יי יֵת מִצְרָאִי בְּגוּ יִמָּא:
כח וְתַבוּ מִיָּא וְחַפּוּ יֵת רְתַכִּיָּא
וְיֵת פָּרָשִׁא לְכָל מִשְׁרִית פָּרְעָה
דַּעֲלָא בְּתַרְיְהוֹן בִּימָא לֹא אִשְׁתָּאֶר

בָּהֶם עַד־אֶחָד: כט ובְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הִלְכוּ בִּיבֶשֶׁת בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם
לָהֶם חֲמָה מִימִינָם וּמִשְׁמָאלָם: ל
וַיֹּשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל
אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שַׁפַּת הַיָּם: לא
וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ
הָעָם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ בְּיַהֲוָה
וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ: (פ)

בהם עד אחד: כט ובְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הִלְכוּ⁶⁷ בִּיבֶשֶׁת בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם
לָהֶם חֲזוֹמוֹת מִימִינָם וּמִשְׁמָאלָם: ל
וַיֹּשַׁע ה' בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל
מִהִיד שֶׁל הַמִּצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל
אֶת הַמִּצְרַיִם מֵתִים⁶⁸ עַל שַׁפַּת הַיָּם: לא
וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת גְּבוּרַת הַיָּד הַגְּדוֹלָה
שֶׁעָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ
הָעָם מִפְּנֵי ה' וַיֹּאמְרוּ בְּמֹאמֶר שֶׁל ה'
וּבִנְבוּאָת מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: (פ)

בָּהֶן עַד חֵד: כט ובְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הִלְכוּ בִּיבֶשֶׁתָּא בְּגוּ יָמָא וּמַיָּא
לָהֶן שׁוּרִין מִימִינָהֶן וּמִסְמָאלָהֶן: ל
וּפִרְק יִי בְיוֹמָא הַהוּא יֵת יִשְׂרָאֵל
מִיָּדָא דְּמִצְרַאִי וְחִזָּא יִשְׂרָאֵל
יֵת מִצְרַאִי מִיתִין עַל כִּיף יָמָא: לא
וְחִזָּא יִשְׂרָאֵל יֵת גְּבוּרַת יָדָא רַבָּתָא
דְּעַבְד יִי בְּמִצְרַאִי וּדְחִילו
עָמָא מִן קָדָם יִי וְהִימִינוּ בְּמִימְרָא דִּי
וּבְנְבִיאוֹת מֹשֶׁה עַבְדֵּיה: (פ)

⁶⁷ תרגום איכה ה, יח.

⁶⁸ 'מִיתִין' - פועל הווה.